Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Барлық елдердің пролетарлары, бірігіндер!

Қазақ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

№ 6 (516) ◆ ЧЕТВЕРГ, 7 ФЕВРАЛЯ 1963 г. ◆ Цена 1 коп.

О НАШИХ АСПИРАНТАХ

В университете стало в 8 раз больше аспирантов, чем 3 года назад. Свыше 80 профессоров и преподавателей руководят их учебой.

Но на многих кафедрах прием в аспирантуру проходит самотеком. Одаренных студентов старших курсов не готовят по программе, сочетающей глубокое изучение своей специальности с отличным знанием философии, иностранных языков. Слаба связь кафедр с производственниками, с молодыми преподавателями других вузов Казахстана, с выпускниками нашего университета. А отсутствие хорошего резерва приводит к тому, что в аспирантуру зачастую принимаются малоподготовленные люди, которых научные руководители почти не знают, и как говорится, «покупают кота в мешке».

Ежегодно не выполняется план приема в аспирантуру по физико-математическим наукам. Контроль за учебой аспирантов на кафедрах недостаточный, кое-кто за два года едва сдает кандидатские экзамены и в то же время «не успевает» подготовить к печати ни одной статьи по теме диссертации.

А как проходит аттестация? На химическом факультете, например, аспиранты Бариков, Нысанбаева и Шарипов аттестованы в 1962 году «условно».

Поверхностное отношение к аттестации иногда приводит к тому, что случилось с тов. Жаксылыковой: потихоньку училась, потихоньку аттестовывалась и «вдруг» доцент Габдиров отказывается быть ее научным руководителем, так как Жаксылыкова бездельничает, не выполняет его указаний.

Кафедра русской литературы поставила вопрос об отчислении. И это на третьем году обучения!

Правда, у аспирантов есть свои трудности. Наиболее существенная—опубликование статей по теме работы. Этот вопрос дебатируется много лет, но практически до сих пор не решен.

Все это вместе привело к тому, что в 1962 г. 70% окончивших аспирантуру не представили к защите свои диссертации.

В ноябре вопрос о подготовке научных кадров через аспирантуру обсуждался на Ученом Совете университета.

Выполнение Постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 12 мая 1962 г. «О мерах по дальнейшему улучшению подбора и подготовки научных кадров» должно стать нашей повседневной задачей — так решено на Совете.

Предстоит многое сделать, терпеливо и упорно находить таланты, заботливо их выращивать.

Г. Ф. ЗВАНЦЕВ,
зав. аспирантурой КазГУ.

Жатақханаға ұстаз келді

«Алыс пен жақынды жортқан біледі, ащы мен тұшыны татқан біледі» демей ме қазақ. Он жылдықтан кейінгі үш жылғы еңбек майданы артыма қарап ойланып, алдыма қарап талпынатын халге жеткізді. Өмірдің түсі суық түпсіз тұңғиығының бар екенін сездім. Аспанмен тілдескен асқар таулы жар-тастарының барып білдім. Сол бір құж-құж жартастың есебін тапсаң ғана өтетін соқпағы бар екен.

Енді, міне, арманымның жұлдызындай болған КазГУ. Білімнің қайнар бұлағындай. Жұта бергіңіз келеді, тіпті қанбайсыз. Бірақ сол бұлақ көзінен қауғамен алғандай етіп білім шырынын бойыңызға сіңіруде ұстаздың да еңбегі зор. Есебін тауып ынтықтырып, жаныңызды жай таптырып, өзінің білгенін көкірегіңізге құя білсе нұр үстіне нұр емес пе?

Бізге, КПСС тарихынан Қарақұсов Жанпейіс ағай сабақ береді. Бұл пән сабақтардың ішіндегі ең ауыры да, уақытымызды да көп алатыны. Өйткені барлық өткенді дұрыс түсіну үшін күнделікті сабақтан тысқары көп кітаптар оқып отыруды талап етеді. Жанпейіс ағай осы жағдайды ескеріп бос уақытында жатақханаға келіп тұрады.

Сағат төрт болып қалған кез. Біздің комнатаға бірге оқитын балалар жинала бастады. Барлығы Жәнпейіс ағайдың ақылын тыңдамақшы. Төрткe бес минут қалғанда ұстазымыз келді. Бөлмеге кіргеннен қарапайым, жайдары мінезімен шәкірттерін үйіріп әкетті. Студенттердің берген сұрағына ерінбестен жауап берді. Қазіргі халықаралық жағдайды қызықты, шебер тілмен әңгімеледі. Кездесуіміз қызықты өтті. Ағайдың келгеніне қатты қуансақ та, қоштасарда қиналдық. Өйткені сүйікті ұстазымыздың біз үшін қаншама, ең қымбат, уақыттары кетті. Осыны ескеріп шын жүрегімізден алғыс айтып кешірім сұрағанымызда:

— Жоқ, шырақтарым, ұялмаңдар. Түсініксіз сұрақтарың болса тағы жиналамыз. Сендерге бөлген уақытымды игілікті істің жемісті бастамасы санаймын. — деді.

Біз ұстазымызға риза болдық.

Ақселеу СЛАНҰЛЫ,
журналистика бөлімінің І-курс студенті.

Карусель

Общежитие —дом студентов. К сожалению, в университете люди, проживающие в общежитии, зачастую чувствуют себя в лучшем случае гостями.

Например, в общежитии № 3, что по ул. Чайковского, 52, уже три года поселяются только студенты первых курсов. Пожив один учебный сезон, они приказом ректората переселяются в другие общежития, на их место поступает новый контингент первокурсников.

Каковы преимущества постоянного жительства на одном месте? Юноши своевременно становятся на военный учет, облегчается работа военкомата. А обязанности паспортисток упростятся настолько, что одну штатную единицу можно будет сократить, сэкономив для государства 900—1000 рублей в год.

Комендант всесторонне узнает своих студентов, будет иметь время и возможности для перевоспитания людей с некоторыми отрицательными чертами. Дружнее заживут студенты, а комнаты на Чайковского или Виноградова станут настоящим их домом.

Наконец, значительно разгрузятся сотрудники, что каждый год занимаются перераспределением общежитий.

ЯНКОВСКИЙ,
комендант общежития № 3.

НАШИ КАНДИДАТЫ

В актовом зале музыка... Становится все многолюднее. Здесь собрались представители всех факультетов. Настроение приподнятое. Одним из первых в Алма-Ате коллектив университета выдвигает кандидатов в депутаты Верховного Совета Казахской ССР.

На трибуне заведующий кафедрой всеобщей истории А. Зайкин. Его предложение выдвинуть первым кандидатом верного ленинца Секретаря Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза Никиту Сергеевича Хрущева вызвало бурную овацию. Единодушно одобрено и предложение преподавателя кафедры философии т. Сегизбаева о выдвижении кандидатом в депутаты Верховного Совета Казахс[...] члена бюро ЦК КПСС товарища Геннадия Ивано[...] Воронова.

С большой теплотой говорили многие выступав[...] и о третьем кандидате об Аскаре Закарьевиче З[...]рине.

Участники собрания призвали коллектив униве[...]тета, всех трудящихся Коммунистического избират[...]ного округа № 6 г. Алма-Аты отдать свой го[...] в день выборов за наших кандидатов в депу[...] Никиту Сергеевича Хрущева, Геннадия Ивано[...] Воронова, Аскара Закарьевича Закарина.

Решения ноябрьского Пленума и задачи парторганизац[...]

С такой повесткой дня прошли недавно собрания коммунистов филологического и юридического факультетов.

На первом с докладом выступил С. Б. Бейсембаев— заведующий отделом науки, вузов и школ ЦК КПК, на втором — первый секретарь промыш[...]ного Алма-Атинского Обкома партии Н. В. Дыхн[...]

Қысқа хабарлар

— Сізге қай курс керек еді? Мысалы: біздің төртінші курстың студенті емтиханын тапсырып бітті,— деді физика факультетінің деканы Николай Семенович Страшников қысқы сессияның бағалары қойылған ведомостыларды бізге ұсынып жатып. Біз оны қарап жатып өзімізге қажетті оптика және стероскопия кафедрасының студенттерін тауып алдық.

Кафедраға қарасты 14 студент қысқы сессияға түгелдей ұйымшылдықпен қатынасқан. Ведомостолардағы бағалар бізге осыны аңғартты. Кафедраға қарасты 4-курс студенттері биылғы қысқы сессияны оптикалық физика мамандығы бойынша сынақ беруден бастаған. Осы алғашқы емтиханның өзі-ақ студенттердің қысқы сессияға қалай әзірлегендігін аңғартқандай. Салғаннан-ақ Ш. Болатбек, В. Павленко, А. Вазило, З. Прохоровалар барлық пәндерден үздік баға алды. Бірақ Р. Гончарова, М. Кенбейілова сияқты студенттер «Теориялық физ[...]» «Кванттық математика» пәнде[...] «канағаттанғысыз» деген баға [...]

* * *

Журналистика бөлімінің 5-[...] студенттері үш пәннен: «Филос[...] тарихынан», «Тарихи материа[...]нен», «Қазақ әдебиетінің тарих[...]» емтихан тапсырды. Группадағ[...] студенттің бәрі «жақсы» және [...] жақсы» деген баға алды.

Әбді ШЫНБАТЫР[...]

ҒАЛЫМ МЕРЕЙІ

Университетте, студенттер арасында, он екі жылдан бері ұстаздық қызмет атқарып келе жатқан доцент Абылай Тілеубердинді жиі көресіз. Орта бойлы, денелілеу келген Абекеңнің жылдар таңбасынан бурыл тартқан қою шаштары қарттыққа жылысқанын, алпысты алқымдағанын аңғартса да жіті жүріс-тұрысы. әлі де отты, ойлы қырағы көздері жан жастығын дәлелдегендей еді.

Ғалыммен жылы шырайлы бір әңгімемізде бізге кешегі шәкірті, бүгінгі экономист Роза Битеміровадан келген хатты көрсетті.

«...Абылай ағай! Сізге айтар алғысымның шет-шегі жоқ. Сіздің айтқандарыңыздың бәр-бәрі рас екен. Кешегі қаладан шықса шейт кетердей болып жүрген шәлкес шәкіртіңіз бүгін «Байбұлақтың» белді қызметкері. Байбұлақтағылар да Сізді, осында оқыған лекцияларыңыз арқылы, жақсы біледі екен. «Өз сәлемiңмен бірге біздің де шын жүректі сәлемімізді жеткіз»— деді олар. Білім алуға да, өмірден өз орнымды табуға да жәрдем берген, мен үшін әкемнен аз қам жемеген сізді қалай ұмытармын!»

Адам өмірі бір сүрлеумен жылжи берсе оның несі нәрлі, несі қызық. Ең арғысы сағатты да демей қойсаңыз жүрісінен жаңылмайды, белгілі шектен шықпай жұмыс істей береді емес пе? Абекең үйі мен университет арасын ғана жол етіп, студенттерге тек лекция оқумен шектелген ұстаздардың бірі емес. Ұстаздықпен бірге Тілеубердин туған республикамыздың экономикасының даму, өнеркәсібінің өсу жайын қадағалап отыруды да есінен шығарған жоқ. Тек қадағалап отыру ғана емес, қыр-сыры өмірлік мәні зор бұл саланың қазығы бос қағылып, қағажу қалған қалтарыстарын, қол жеткен жетістіктерін де ашып отыруды міндеті санайды Абекең.

Біраз жылдық жігерлі еңбегінің нәтижесінде «Соғыс алдындағы жылдардағы Қазақстан ауыр өнеркәсібінің дамуы» деген тақырыпта 1956 жылы Экономика ғылымдарының кандидаты атағына ие болды. Бірақ бұл жолы да ғалым тек ғылым жолымен болып сүйікті студенттерін ұмытқан жоқ. Экономика факультеті деканының орынбасары, факультет партия ұйымының мүшесі бола отырып, студенттердің саналы тәрбие алып, білім шыңына самғай берулеріне қамқорлық жасады.

...Түн ортасы аууға жақындаса да ғалым бір нәрсесі жоғалғандай тынышсызданып жақсы дем ала алмады. Жазып отырған еңбегін жиып қоя салды да, қойын дәптерін алып белең алып, беймаза еткен ойын есіне әзер түсірді. «Айтпақшы, әнебір жұмысбасты болып жүргенімде сол студент екі-үш рет келсе де уақыт бөліп, әңгімелесе алмағаным бар еді-ау. Сонан соң [...]мей кетті ғой. Бұл жастардың әдеті емес пе, бір[...] қайтса бетін жалын қапқандай қайрылмай ке[...] Қап, қап!» Қойын дәптерін тағы аударыстырып [...]ды да, көктен іздегені осы алақандай қағаздан [...]былғандай қуанып, орнынан ұшып тұрды ғалым. [...]ратын бөлмесінің саны да жазылған екен. Жақсы[...]ды, онымен қазір-ақ сөйлесейін»,— деп, ол жалм[...] телефон трубкасын қолына алды.

— Алло, алло, КазГУ-дің бірінші жатақханас[...] екен? Маған жүз бесінші бөлмеден экономфактың [...]ші курс студенті Нұрпағта Мұталхановты шақ[...] жібересіз бе?

— Алло, Мұталхановсың ба? Саламатсың ба? Б[...]қытта уақытыңды бөліп, мазалап тұрған Тілеуб[...] ғой. Айтпақ болған әңгімеңді айтшы?

— Үштік баға алдың деп стипендиядан қалд[...] Семья жағдайым да онша емес?

— Семьяңда кім бар еді?

— Жетпіске келгенше ағайындардың жетегінде[...]ген жалғыз қарт анам бар.

— Қап, мыналарды-ай, ә! Стипендия жөнінен [...]жеме. Өткен айлардағыны да аласың. Бұл мә[...] ертең шешеміз. Сау бол. Арнайы жолығарсың...

Енді бірде ғалымның көзі стол үстіндегі телегр[...]ға түсті. Ол Тың өлкелік партия комитетінен екен [...]қашан келесіз. Асыға күтудеміз». Мұндай телегр[...]лар бұрын Оңтүстік Қазақстан өлкесінен де, Қар[...]ды облысынан да келген болатын, бәрі де о[...] аудан-совхоздарында болып, республикамыздың э[...]микасы туралы лекция оқуын күтіп отырғандар.

Ғалым осы сапарында республикамыздың ек[...]лысындағы көптеген ауданы мен колхоз-совхоздар[...] экономикалық тақырыпта баяндама жасады. Ол [...]хозшылар мен жұмысшыларға «Социализм тұ[...] товарлы өндірістің қажеттігі», «Империализм — [...]тализмнің жоғарғы сатысы», «Қазақстан ауыр өн[...]сібінің қалыптасып дамуы» сияқты тақырыпт[...] мағлұмат беріп талай алғыстарға бөленді.

Тілеубердин әрі тамаша үгітші. Ол партиямызды[...]рихи XXII съезі, пленумдарының шешімдерін нас[...]тауда Ақтөбе обылысында болып қайтты. Ол –[...] өлкесіндегі саяси үйірмені басқарушы кадрла[...]да ұстазы. Абекең қазір «Соғыстан кейінгі жылд[...]ғы Қазақстан ауыр өнеркәсібінің дамуы» атты [...] монграфисын аяқтап қалды.

Халық сүйіспеншілігіне бөленген ғалымның д[...]рейі үстем болатындығына сөз жоқ.

Әлімжан ӘЛІМБЕК[...]

Кто-то из них сейчас выступит. Фото В. АРТЕМЕНК[...]

Қатайған қанат

(Спортсменнің қойын дәптерінен)

ы жылдың август айының соң-
күндерінің бірі болатын. КазГУ-
спортклубының алдына жыйнала
адық. Мақсатымыз — Тбилиси-
3-ші Бүкіл Одақтық студенттер
ысына қатысу.

Жарыс басталып та кетті. Ле-
радтағы орман-техникалық ака-
ясының студенті, бірінші раз-
ы Л. Зимин де айлалы, сақ
шы. Сондықтан болар Айдарбек
ен шабуылға шыға қойған жоқ.
уақыт бірін-бірі аңдысып, байқап
ен-ді. Кенет... Айдарбек сол қо-
көтеріп алдамшы қимыл жасай
і де, ашық қалған оң қолының
нан күшті соққы берді. Нокдаун.
нокдаун үш раундта үш рет
аланған-ды. Төрешілер айқын
мдылықпен жеңген Айдарбектің
н көтерді. Екінші күні Түркмен
ерситетінің бірінші разрядты
нті К. Худайбердиевті ұпай есе-
ұтып шықты.

енері Геннадий Рожковтың қуа-
қойнына симай, сенімін ақта-
Айдарбекке көзінің астымен ұр-
қарап, өзінен-өзі бір нәрсеге
аттанғандай, немесе шек кел-
дей басын шайқап, езу тартып
қояды.

есі күні жартылай финалда
политехникалық институты-
боксшысы Тұңғышбек Есіркепов-
ездесті. Бұл алғашқы екі кезде-
ауыр болғаны сонша, екі күн-
бері әбден қалжыраған Айдар-
бар әдіс-айласын, тәжрибесін
пайдаланып қарсыласын әрең
.

ін ақ-қарасы ажыратылатын
күн. Зал жанкүйерлеріне лық
аяқ басар жер жоқ. Іріктеліп
қолғап шеберлері ғана қалған.
рдың микрофоннан: «Қызыл
та СССР спорт мастері Борис
евич. Беларус университеті.

Көк бұрышта I-ші разрядты Айдарбек Жапсарбаев. Қазақ университеті. Бұл екеуі бүгін аса жеңіл салмақ категориясы бойынша чемпиондықты сарапқа салады», — деген дауысы естілді.

Айдарбек аңлысын-аңлимын дегенше Борис тез қимылдап, шұғыл шабуылға шықты. Бористің бұл қимылы өзі үшін бір қадам алға жылжығандық болды. Бірде-бір жеңіліссіз келе жатқан Айдарбек қорғаныстан соңғы екі раунд бойы шабуылға көшті. Үшінші раундта айқын басымдылығын көрсеткені мен жарыс төрешілері оны ескермеді. 3:2 есебімен Бористің пайдасына шешті. Сөйтіп СССР студенттерінің чемпионатында Айдарбек екінші орынға ие болды.

Осы жарыста жас боксшы Айдарбектің қанаты қатайып, әдіс-айласының өскенін байқадық. Шегіністің өзін де қарсы жұдырық жұмсап, шабуылға айналдырды.

Айдарбек үшін екінші сын — сентябрь айында өткен республикамыздағы боксшылардың командалық жарысы болды. Онда «Буревестник» қоғамының атынан түскен Айдарбек «Еңбек резервтері» қоғамының I-ші разрядты қос боксшысы Қасимов пен Коминскийді және «Динамо» қоғамының боксшысы Мукамешовті жеңді. Осы жеңістен кейін Айдарбекке республикалық чемпионаттың тәжді киюге бір-ақ саты қалды. Ол келесі қарсыласы, «Спартак» қоғамының чемпионы Тұрсын Муллаходжаев. Қайсысы жеңсе тәж соған тән. Бірінші раундтан кейін тренері Геннадий Рожков әдеттегі сабырлылығынан айрылды. Шәкірті Айдарбектің қарсыласы Тұрсыннан күші әлде қайда басым жатыр. Оны төрешілердің де қалай бағалап отырғанына көзі жетпей шыдамсыздана береді. Соңғы раундта Тұрсын нокдаун алды. Есін жиғызбай, соққан үстіне соғып жатқанын секунданты көріп жеңілдік деген белгі берді. Еденге сүлгі тасталды. Диктор боксшы Айдарбек Жапсарбаевтың аса жеңіл салмақ категориясы бойынша Қазақ ССР-нің 1962 жылғы чемпионын жеңіп алғанын қабарлап жатты.

Осы жыл кімге қалай екенін білмеймін, тап Айдарбек үшін бақытты да, табысты. Бес жылдан бергі спортқа сіңірген еңбегінің жемісін, сол жылдан бергі алған білімінің жемісін қазір жұрт алдына көрсетіп отыр. Осы екі жолға ерінбей, талмай түскен Айдарбек СССР спорт мастерінің нормасын орындады. «Спорт терминологиясының қазақша сөздігі туралы» — деген тақырыпта диплом жұмысын жазуға кірісті.

Сыртынан қарап адамның жан сырын білу қиын-ау. Осы аңшандау келген жігіт — Абдарбекті СССР спорт мастері, Қазақ ССР-нің чемпионы деуге кім сенеді. Иә, күш атасын танымас дейді ғой халық.

Спорт мастері әркімдер жетер биік белес емес, ол-жүйріктердің жүйрігі жүзден, мыңнан біреу жетер сөре екені баршаға мәлім.

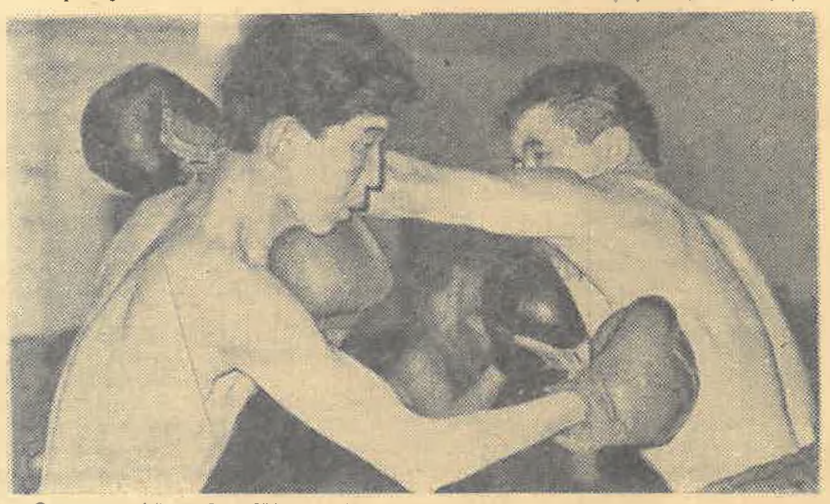

Суретте: Айдарбек Жапсарбаев жаттығу үстінде.

Суретті түсірген П. СИМОНОВ.

Әуелхан ЕСЖАНОВ,
филология факультеті
журналистика бөлімінің III-курс
студенті.

Фельетон

Азғынның айласы

Жауқазындай ашылған Анаркүлді көргенде Мансұрдың махаббаты, табан астынан, керосинге тиген оттай лапылдады. Ол өзін алаулап жанған жалынды оттың, қалың дерттің қақ ортасында қалғандай сезді. Анаркүл дегенде тағаты таусылып, көкірегі қарс айрылды. Мансұрға әсем қыздың қарақат көзі-тұнық көлді, қиылған қасы-қиық айды елестетті.

— Сенсіз өмір тұл. Сенсіз атар таңым, шығар күнім жоқ. Өзің құтқар мына оттан. Өмірлік жолдасым болшы! Менің махаббатыма иланбасаң жүрегімді ойып алып қолыңа берейін. Міне жүрек. Жүрек! — деп жалынды қызға. Осындай сиқырлы сөздерімен Мансұр Анаркүлдің жолына шырмауықша өсіп, аяғына шылбырша оралды. Ол Анаркүлдің алдында:

— Салған сенсің сан ойға
Сүйген менмін, Анаркүл.
Саған биыл қалайда
Үйленемін, Анаркүл, — деп талай рет тамырын тартты. Анаркүл қанша асқақтаса да арбалған торғайдай Мансұрдың қолына топ етті.

«Әсіре қызыл тез оңар» дегендей айлар өткен сайын Мансұр келуін сиректете бастады. Бірақ, пак қыздың көңіліне иненің жасуындай кірбің келмеді. Басына ой келсе ол: «Мехматтың студенті, сабағы ауыр. Қолы тимейтін шығар» — деп өзін-өзі жұбатып жүре берді. Оны арамдыққа қимады. Ал Өзбеков болса, «ғашығын» көңіліне де алмады.

Анаркүлдің аяғы ауырлай түсті. Бұл халін сезген болашақ әке өмірге келетін тұңғышының дауысын естімеуге, талпынуын көрмеуге бекінді. Арам ойын ол Анаркүлге астарлап жеткізгісі келді.

— Қалқам, екеуміз де бос емеспіз. Бала болса бағушы табылмас, мынаны реттерсің сірә, — деді.

— Жазықсыз сәбидің кінәсі не? Бұл өмірдің қызғалдағы емес пе? деген жұбайына:

— Қызғалдақ болмаса қыршынынан қиылсын! — деп қатын ойбайға басты. Кенет оған тағы бір арам ой оралды да:

— Бұл менің балам емес. Бұрын болған пәле. Енді менен аулақ жүр,— деп қолын бірақ сілтеді.

— Жолдан тауып алған жоқпын. Сені білімді азамат, КазГУ-дің студенті дейді. Сондағы қамқорлығың тұлабойымдағы тұңғышымнан айыру екен ғой, арам пиғылың... — деп еңіреді жас ана.

Мансұр райынан қайтты. Бірақ...

...«Естімеген елде көп, көз көрмеген жер де көптің» кері келіп Мансұрдың торсылдақ мінезі қайта қатайды. Міне, сұмдық! Тойдан соң екі күн толмай Анаркүлмен қоштасты.

— О баста мұндай арам ойың болса,жұртты әбігерге салып неге үйлендің? — деген Анаркүлдің сауалына:

— Осы болды алайда,
Ұтылғаның, Анаркүл.
Бүгін сенен қалайда,
Құтыламын, Анаркүл,— деп жүре жауап берді.

Сол кеткеннен мол кетті. Жобалау институтының қызметкері Жамақанова Анаркүлдің механика-математика факультетінің деканы мен комсомол комитетіне жазған тілек хатына тілдей жауап болмады. Ендігі жауапты жоғарыдан күтеді Анаркүл.

С. ТҰРДАЛИЕВ,
Б. ӘБДІҒАЛИҰЛЫ.

ПРОФИЛАКТИКА

Шпаргалка

Небольшой экскурс в прошлое: учитывая многочисленные пожелания первокурсников и выполняя задание редакции, некоторое время тому назад автору этих строк пришлось срочно заняться составлением кратких рекомендаций для отстающих студентов на тему: «Как пользоваться шпаргалкой?» (Они опубликованы в нашей газете, в № 476—477).

Из авторитетных источников стало известно, что наши рекомендации в целом положительно оценены и с благодарностью приняты студенческой массой. Мы собирались подготовить их продолжение, но появление одного из активистов в редакции с солидной связкой в руках заставило нас отказаться от намеченной статьи. Он принес кипу шпаргалок, изъятых у студентов нынешнего третьего курса (группа «А») истфака, на экзамене по истории средних веков. Ввиду наступивших каникул редакция не смогла в свое время обнародовать эти документы и пришлось их хранить в портфеле до ближайшей экзаменационной сессии, дабы оказать кое-кому своевременную помощь.

При беглом изучении представленных материалов выяснилось, что большинство из них является вырванными листами вузовских учебников.

Следует особо отметить программы, превращенные в своеобразные шпаргалки. Студент И. Пай, например, не пожалев времени, вклеил между страницами программы листы с ответами. «Авторство» других документов изучается в срочном порядке.

Нам остается дать несколько полезных советов: товарищи с III курса исторического факультета! Отправляясь на экзамены, не забудьте проверить, все ли ваши шпаргалки надежно спрятаны от бдительных глаз преподавателей.

Студенты, сдающие экзамены по истории средних веков в этом семестре, получая книги из университетской библиотеки, не забудьте проверить тут же, все ли страницы на месте. За недостающими листами можно обращаться в редакцию.

Друзья, нет ли среди ваших знакомых других любителей шпаргалок?

Бахтажар МЕКИШЕВ.

Где же ты, мое НСО?

ого в нашем университете спо-
х и талантливых ребят. Еже-
на межвузовских конкурсах на
е студенческие работы студен-
зГУ занимают одно из первых
награждаются грамотами Ми-
ства высшего образования
Казалось бы, все обстоит
олучно. Подходят конкурсы,
ситетские конференции и... на-
я работы, с докладами высту-
студенты, научные руководите-
могают своим любознательным
чным. Но это только внешне.
мем НСО физического факуль-
В прошлом учебном году, ког-
председателем был студент
него 5 курса Александр Пус-
ков, работа продвигалась за-
Ежемесячно выпускались бюл-
, существовали списки тем для
проводились заседания. Но
едседатель заболел и все об-
распалось. Лишь одиночки,
ая на тяжелую учебную прог-
курса, продолжали работать
оими темами. Так, Басов, сту-
огда еще 2 курса, разработал
п интенсификации горения про-
тановой смеси. Новшество Ба-
ыло внедрено в производство.
, в виду малой эффективно-
применялось редко, но Басов
жает повышать коэффициент
ивности. Было и несколько
работ. Но... все это в прош-
ейчас же научное общество
ески не существует.

НСО не организовано круж-
ля студентов-первокурсников.
енно нет связей с производст-
ролов, председатель тепереш-
вета, все время обещает, что
ние будет исправлено. Но
ла грудная пора сессии, а там
улы. Целых полгода уже про-
аром. Чтобы исправить столь
ое положение дел, научные
ители прибегают к весьма

хитроумному решению. Берется какая-нибудь работа лаборанта одной из кафедр факультета и вносится в список трудов научного общества, хотя эти товарищи и не имеют к нему никакого отношения. Так случилось с лаборантом Розенфельдом, выполнившим в прошлом году тепловые расчеты для Братской ГЭС.

Не лучше обстоят дела и на механико-математическом факультете (научный руководитель — преподаватель Умбетжанов). С начала учебного года здесь не только не проведено ни одного заседания Совета, но даже нет самого Совета. Отдельные руководители пытаются сгладить это положение тем, что при 3 кафедрах факультета организованы кружки по математическому анализу, по геометрии и алгебре. Но ведь это совершенно не относится к работе НСО. Правда, с кафедр факультета уже представлены темы для работ, но... не хватает совсем немного: самих студентов, их желания и заинтересованности.

Не блестящи дела и на филологическом факультете. НСО факультета еле дышит на ладан. Что касается отделения журналистики, то такой секции в НСО факультета вообще не существует. Ежегодно проводятся конкурсы лучших студенческих работ, а журналисты КазГУ даже и не знают, что могут участвовать на конкурсе своими творческими работами.

Плохое состояние научно-студенческих обществ названных факультетов объясняется, видимо, отсутствием общего координационного центра—университетского Совета НСО. Некогда, лет 6 назад, он существовал. В этом году эту традицию решили возобновить. Общеуниверситетский Совет НСО был создан недавно, члены Совета избраны, но... работы пока никакой не ведется. Главный научный руководитель преподаватель Жовтис вместо того, чтобы координировать работу НСО на факультетах, заниматься организационной работой, в основном бегает и готовит материалы к студенческим конференциям. Не пытается помочь Жовтису и комитет комсомола университета. Удивительно равнодушие и самих членов Совета.

И не раз на факультетах раздавались восклицания энтузиастов или первокурсников, стремившихся в научные общества: «Где же ты, мое НСО?»

Н. КУЛАГИН,
Ш. АЛИМБАЕВ.

По следам неопубликованных писем

В свое время в редакцию нашей газеты поступило письмо доцента М. Р. Плоткина, в котором он сообщал о том, что общественность геофака не ознакомлена с приказом Министра высшего и среднего специального образования КазССР за август 1961 г. В этом приказе были осуждены факты нарушения правил приема выпускных государственных экзаменов и необъективности в оценке знаний бывшего студента К. Рыскалиева, допущенные со стороны ГЭК географического факультета.

Фельетон К. Утеулина под названием «Под сенью грозного приказа...», подготовленный по письму т. Плоткина, был направлен для расследования.

Министром высшего и среднего специального образования КазССР т. Биляловым издан приказ (№ 18 от 9 января сего года), в котором говорится:

«На географическом факультете Казахского государственного университета им. С. М. Кирова имеет место неправильное отношение к исполнению приказов и указаний вышестоящих органов. Руководство факультета длительное время пыталось обойти молчанием приказ министерства, осуждающий проявление либерализма на государственных экзаменах. Вместо принципиального отношения к выявленным недостаткам и их изжития, оно встало на путь очковтирательства и представления ложных сведений в вышестоящие органы.

Так, бывший ученый секретарь совета географического факультета доцент Попов А. В., ныне декан, составил ложный протокол Совета о якобы имевшем место обсуждении приказа Министерства на Совете факультета, в то время как никакого обсуждения не было. Ректоратом университета выписка из этого протокола без проверки была представлена в Министерство и в ЦК КПК.

В целях предупреждения элементов очковтирательства и повышения ответственности ректоров, деканов, заведующих кафедрами за деятельностью вверенных им учебных заведений, факультетов и кафедр

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Попова А. В.— декана географического факультета Казахского государственного университета им. С. М. Кирова за несвоевременное выполнение приказа и представление ложных сведений в вышестоящие инстанции — строго предупредить.

2. Ректору Казахского государственного университета им. С. М. Кирова принять меры к усилению контроля за исполнением приказов и указаний вышестоящих организаций и устранению проявлений обмана и очковтирательства со стороны отдельных работников университета.

3. Ректорам высших учебных заведений усилить контроль за исполнением приказов и указаний вышестоящих органов, повысив ответственность администрации и всего профессорско-преподавательского состава за своевременное исполнение приказов, распоряжений и указаний».

Редактор Г. КОЛОСОВ.

736 Типолаборатория КазГУ, ул. Советская, 28 тел. 2—69—39. Адрес редакции: г. Алма-Ата, ул. Кирова, 136, телефон 2—11—19. Зак. № 40